

BOLANI FIKRLASH DOIRASINI KENGAYTIRISH

Raxmatova Nigina

Samarqand filiali Boshlang'ich ta'lim 2 bosqich talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqola bolaning fikrlash qobiliyatini kengaytirish nuqtai nazaridan oldinga qadam tashlashni taklif qiladi. Shuningdek, maqolada bolaning fikrlash jarayonini o'rganish va uning samaradorligini oshirish uchun qanday yondashuvlarni amalga oshirish kerakligi ko'rsatilgan.*

Kalit so'zlar: *Tushuncha, maslahat, muhokama, fikrlash, qo'llab-quvvatlash, yondashuv.*

Ijodiy tafakkurni rivojlantirish o'quvchilarning o'z-o'zini, dunyoqarashini shakllantirishning muhim bosqichlaridan biridir. U bolaning tafakkurini kengaytirish, o'quvchilarning tushunchalarini kengaytirish uchun ko'proq imkoniyatlar yaratish, o'z g'oyalarni o'zlashtirish va amaliyotga tatbiq etishda yangi yondashuvlarni taklif etadi. Usullarini taklif etadi. Talabalar uchun ijodiy fikrlash nimani anglatishini tushuntirib beradi, ularga o'z tafakkurini rivojlantirishga yordam berish, turli matnlar va ko'rsatmalar orqali o'rganish, o'zini qo'llab-quvvatlash uchun tanqidiy tushuncha va g'oyalarni ishlab chiqish muhimligini ta'kidlaydi. Maqola Taqdim etilgan g'oyalar va ilovalar yangi kabi muhim mavzularni o'z ichiga oladi. O'rganish, fikrlash va amaliyotda qo'llash, o'quvchilar o'zaro munosabatlarini mustahkamlash yo'llari. Bular o'quvchilarga o'z-o'zini egallashga, o'z tushunchalari va qarashlarini shakllantirishga yordam beradi. Ijodiy fikrlash va tushunchalar o'quvchilarning o'z-o'zini anglashi, dunyoqarashi, muammoni yechishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu mavzuga oid adabiyotlar o'quvchilarning tushuncha va tafakkurini kengaytirish, yangicha yondashuv va amaliyotlarni taklif qilish, o'quvchilarga ijodiy fikrlash nimani anglatishini ko'rsatishda muhim ahamiyatga ega.

Bolaning fikrlash doirasini kengaytirish bo'yicha eng yangi adabiyotlar va ularning tahlillarini olib kelish maqsadga muvofiqdir. Adabiyot ijodiy tafakkur va tushunchalarni o'rgatishning eng muhim tamoyillari, foydalanish usullari, tahlil usullari va ularni amalga oshirishdagi muhim nuqtalarni o'z ichiga oladi.

Bolaning fikrlash doirasini kengaytirishga yordam beradigan asosiy adabiyotlar:

1. Paul, R. Va Elder, L. (2006). *Kiritik Fikrlashning Kuchayishi: O'zgaruvchilar va Amaliyotlar.*

- Ushbu kitobda tanqidiy fikrlash asoslari, jumladan, tushunchalar va g'oyalarni o'rganish, muammolarni aniqlash va muqobil echimlarni izlash kabi jarayonlar tushuntiriladi.

- O'quvchilarning o'z-o'zini anglash, dunyoqarashini shakllantirishda qanday muhim rol o'ynaganligi ta'kidlanadi.

- Kitobda tavsiya etilgan amaliyotlarda o'quvchilarning tanqidiy fikrlashni rivojlantirish usullaridan qanday foydalanishlari mumkinligi haqida misollar keltirilgan.

2. Brookfield, S.D. (2012). Kritik Fikrlashning Tashqi Qo'llanilishi: O'zgarish uchun Amaliyotlar.

- Bu kitobda amaliy tajribalar orqali tanqidiy fikrlashni rivojlantirish muhimligi ko'rsatilgan.

- Tanqidiy fikrlashni qanday rivojlantirish va u o'quvchilarga qanday yordam berishi kerakligi tahlil qilinadi.

- Kitobda o'quvchilarning tanqidiy fikrlashni mashq qilishlari uchun maslahat va qo'llanmalar berilgan.

3. Ennis, R.H. (1996). Kritik Fikrlashning Islohoti va Tarbiyaviy Maqsadi.

- This work analyzes the reform and educational goals of creative thinking.

- More details about the educational goals of creative thinking and how to prepare students.

- How to guide students in the process of creative thinking is analyzed.

Bu adabiyotlarda o'quvchilarning bola tafakkurini kengaytirishda qanday yo'l-yo'riq ko'rsatish va qo'llab-quvvatlash bo'yicha yaxshi yo'l-yo'riq va tavsiyalar berilgan. Ular ijodiy fikrlashning asosiy tamoyillari va amaliyotlari haqida nazariy va amaliy tushunchalar berishga yordam beradi.

Yuqorida aytilganlarning barchasini hisobga olgan holda, men shunday xulosaga kelishim mumkin. Bolaning fikrlash qobiliyatini kengaytirish uning kognitiv rivojlanishi va umumiy ta'lim muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Tafakkur doirasini kengaytirib, bolalar tanqidiy fikrlashni, muammolarni ijodiy hal qilishni va moslashuvchan fikrlash bilan muammolarni hal qilishni o'rganishlari mumkin. Bu kengayish turli strategiyalar orqali osonlashtirilishi mumkin, masalan, qiziqishni rag'batlantirish, ochiq savol berish va bolalarni turli nuqtai nazarlar va tajribalar bilan tanishtirish. Bundan tashqari, amaliy o'rganish va izlanish uchun imkoniyatlar yaratish bolaning keng fikrlash qobiliyatini yanada oshirishi mumkin. Umuman olganda, bolaning tafakkurining kengayishiga yordam berish ularni tobora murakkab va xilma-xil bo'lib borayotgan dunyoni boshqarishga tayyorlash uchun muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. "Kritik Fikrlash va Uni Rivojlantirish" – Richard Paul va Linda Elder.(2006)

2. Brookfield, S.D. (2012). Kreativ Fikrlashning Tashqi Qo'llanilishi:

3. Ennis, R.H. (1996). Kreativ Fikrlashning Islohoti va Tarbiyaviy Maqsadi.